

MENEER KORIANDER EN DE KRAKERS

Toneelsprookje in drie bedrijven

door

JEL KOOPMANS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **MENEER KORIANDER EN DE KRAKERS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JEL KOOPMANS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

MENEER KORIANDER

DONA SARA (later SARDANA)

PASTINAAK (later KASPER, weer later HANNES)

EVERT (later GEINDERT)

ALEIDA (later DELILA)

ANNA

BRONNENMAKER

JANSJE

Toneel stelt voor:

1e bedrijf: overdag in de huiskamer van Meneer Koriander.

2e bedrijf: volgende ochtend in dezelfde kamer.

3e bedrijf: voor het huisje van de Bronnenmaker in het bos.

Kamer van Meneer Koriander:

Deuren bevinden zich links (naar privé-kamer van meneer Koriander), achter (o.a. naar keuken) en rechts (o.a. naar buiten). Centraal staat een gemakkelijke stoel voor meneer Koriander En verder een kleine tafel, stoelen enz. en een radio.

Bostafreel:

De voorgevel van het bouwvallige huisje staat schuin links, met deur centraal, terwijl men ook rechts om de gevel achter het huisje kan komen. Vóór de gevel zit en leef mogelijkheid, oude stoel, tafeltje, bankje van planken. Midden toneel werkplaats bronnenmaker met schraag, houtwerk, buizen en allerlei werktuigen. Achter en rechts bomen met één op en afgang.

Het LIEDJE dat steeds voorkomt kan op verschillende wijsjes gezongen worden, maar soms ook alleen maar opgezegd.

MENEER KORIANDER is in het eerste bedrijf dik opgevuld, eind tweede bedrijf wat minder dik en in derde bedrijf vrij normaal.

PROLOOG

(door Anna, een doortastend, aardig meisje, arme maar nette kleding en een dichtgeknoopte, bonte doek, waarin haar spullen ze komt vóór het doek op van links en gaat straks rechts weer af)

ANNA: Dag, allemaal! Ik ben Anna... de dochter van de bronnenmaker. Jullie kennen me niet, hè... maar jullie zullen me vast wel leren kennen. Ik ben al een hele dag en een hele nacht onderweg... en ik ben nog helemaal niet moe. Ik heb wel even geslapen, hoor... in een schuurtje aan de rand van het bos. Mijn vader is bronnenmaker, heel ver hier vandaan... midden in het bos. Ik ben op zoek naar werk en geld. Mijn vader heeft heel veel geld nodig. Waarvoor? Dat zullen jullie wel merken. Mijn vader zei: "Anna, jij bent nu groot en sterk en jij weet altijd overal wat op te vinden..." Ja, dat zei mijn vader... en dat is geloof ik ook wel een beetje zo... "Anna," zei mijn vader, "ga naar de stad en probeer aan geld te komen... niet stelen, natuurlijk... maar echt op een eerlijke manier." Dus... en daar ben ik nu mee bezig. Dag kinderen!!! Daaaggg!!! *(aj)*

EERSTE BEDRIJF

(Meneer Koriander zit breeduit op zijn stoel, speelt en wiegt een beetje met zijn handen, gaapt en doet slaperig)

KORIANDEr: Hè, hè... phoe, phoe. Hè, hè... phoe, phoe... phoe, phoe... Phoe, phoe, poepoepoep... p... p... p... *(in slaap)*

DONA SARA *(is een wat overdreven type dat gauw de humor ergens van inziet, ze komt op van achter)*: Goeden morgen, meneer Koriander! *(loopt naar voren en ziet dat hij slaapt)* Goeden morgen, meneer Koriander! *(doet dan net alsof ze meneer Koriander is en zegt met zware stemt)* Goeden morgen, Dona Sara! *(speelt spelletje verder)* Hebt u lekker geslapen, meneer Koriander? Ja, ik heb lekker geslapen en ik slaap al weer lekker. Och... en de dag is nog maar net begonnen, meneer Koriander! *(dan bij hem vandaan en praat gewoon voor zichzelf)* Dat wordt weer een gezellig dagje vandaag... net als iedere dag trouwens... het is dat ik een vrolijk Fransje ben, maar anders... ja, wat anders? Ik heb hier een vaste betrekking als dame in de huishouding... en dan loop je niet zo gauw weg... maar het is wel saai... hoor... meneer Koriander! *(gaat naar radiootje, drukt op knop en er komt leuke marsmuziek)* Ha, ha, tijd voor de ochtendgymnastiek, meneer Koriander! *(maakt gymnastische bewegingen, wat komisch eerst met de armen en dan dwaze, grote stappen, eventueel helemaal rondom de slapende Koriander. Dan komt Pastinaak op van rechts... hij is een stijve figuur die uit de hoogte spreekt en handelt. Hij heeft groot kasboek onder de arm)*

PASTINAAK: Dona Sara!!!

DONA SARA *(loopt op hem toe, neemt zijn hand - het lukt een paar passen voor hij weer loslaat)*: Kom, één, twee, in de maat. Meneer Koriander wordt nooit kwaad.

PASTINAAK *(zet radio uit)*: Dona Sara... wat mankeert je?

DONA SARA: Niets... helemaal niets. Ik doe mijn ochtendgymnastiek... dat is goed voor lijf en leden.

PASTINAAK: Zoiets doet een dame niet.

DONA SARA: Oh, nee... weet jij zo goed wat dames doen? *(lacht)*

PASTINAAK: Ik laat de spot niet met me drijven, Dona Sara!

DONA SARA: O, jee... o, jee... dan gaan we over tot de orde van de dag. *(doet nu normaal)* Wat doen we vandaag, Pastinaak?

PASTINAAK: Ik zou het echt niet weten. Ik zie, meneer Koriander slaapt al weer.

DONA SARA: Meneer Koriander slaapt altijd... en als meneer Koriander niet slaapt, dan valt hij wel in slaap.

PASTINAAK: Net zo lang tot hij nooit meer wakker wordt.

DONA SARA: Dan is meneer Koriander dood.

PASTINAAK: En dan verdelen wij zijn centjes.

DONA SARA: Maak dat de kat wijs, Pastinaak. Dan komt er één notaris en die vertelt, dat al zijn geld naar een verre neef of naar een verre nicht gaat... en dan staan wij op straat. Neen, meneer Koriander mag niet dood gaan.

KORIANDER (*had al even één oog open*): Zo... mag meneer Koriander niet doodgaan?

PASTINAAK (*wijkt achteruit*): Pardon, pardon, pardon...

DONA SARA: Ik schrik me naar!!!

KORIANDER: Waarom schrik je, Dona Sara?

DONA SARA: Als u gehoord had wat wij over u zeiden!

Bent u boos, meneer Koriander?

KORIANDER: Waarom zou ik boos zijn?

DONA SARA: Nou, een mens mag best es even boos zijn, hoor!

KORIANDER: Als ik boos word, lopen jullie bij mij weg en dan moet ik een nieuwe juffrouw en een nieuwe secretaris zoeken... en dat is zo'n werk, brrr!!!

DONA SARA: Nee, zo gauw lopen wij niet bij u weg, hè, Pastinaak?

PASTINAAK: Zeker niet. U hebt veel geld en dat moet ik beheren en dat is zeer interessant werk. Zullen we de boeken doornemen, meneer Koriander?

DONA SARA: Dan ga ik... (*loopt met een boog naar deur achter, en spottend*) aan... de arbeid. (*af*)

PASTINAAK: De post is binnengekomen.

KORIANDER: Phoe, phoe, poepoepoep... p... pp...

PASTINAAK: Deze brief is van de vereniging voor goede doelen. Ze willen graag een bijdrage van u ontvangen.

KORIANDER: Vereniging voor goede doelen? Wat houdt dat in?

PASTINAAK: Ontzettend veel, meneer Koriander. Arme mensen, zieke mensen, weggelopen honden en katten en nog veel meer.

KORIANDER: Arme mensen moeten werken. Ik heb vroeger ook hard moeten werken anders was ik nu niet zo rijk geweest. Zieke mensen moeten naar de dokter gaan en honden en katten heb ik niet, dus kunnen ze ook niet weglopen.

PASTINAAK: Goed, meneer Koriander, geen aandacht aan besteden dus!

KORIANDER (*in een zucht*): Als jij vindt, dat ik voor mijn goede fatsoen iets moet geven, dan doe je dat maar.

PASTINAAK: Goed, meneer Koriander.

KORIANDEr: Maar denk er om, een kleine... een kleine bijdrage. Ben ik mijn broeders hoeder?

PASTINAAK: Ik zal er voor zorgen, meneer Koriander.

Er is een schrijven binnen gekomen van de club "Het Gulden Boek".

Als u lid wordt, ontvangt u iedere maand een prachtig boek.

KORIANDEr: Nou eh... wat moet ik met een prachtig boek?

PASTINAAK: Lezen natuurlijk, meneer Koriander. KORIANDEr: Maar dat is toch veel te vermoeiend.

PASTINAAK: Ik zou u voor kunnen lezen of... of misschien Dona Sara. Die heeft een heel goede stem... en ze zou er zelf ook nog van genieten, geloof ik.

KORIANDEr: Boeken zijn verhaaltjes en daar heb je niets aan. Pastinaak, met dergelijke rommel moet je me niet weer lastig vallen. Boeken... pfff...

PASTINAAK (*toont kasboek*): Dit boek, meneer Koriander, dat is geen verhaaltje... dat is echt.

KORIANDEr: Phoe, phoe... poepoepoe... p... p...

PASTINAAK (*langzaam en zeer belangrijk*): Daar staat precies in hoeveel geld u hebt en waar het zich bevindt. (*boek open*) Ik heb de plezierige mededeling voor u dat bij het kapitaal op de bank de somma van vijfendertig gulden en dertig cent aan rente is bijgeschreven. Er stond een bedrag van zevenhonderd en drieëntwintig gulden en vijfenzestig cent, er komt dus bij vijfendertig gulden en dertig cent, dat wordt te samen... even uitrekenen... dat valt waarachtig uit het hoofd niet mee...

KORIANDEr (*half in slaap*): Zevenhonderdachtenvijftig gulden en vijfennegentig cent, Pastinaak!

PASTINAAK: Wat bent u knap, meneer Koriander, daarom bent u natuurlijk zo rijk geworden. Knappe mensen worden altijd rijk.

KORIANDEr: Ga verder, Pastinaak!

PASTINAAK: In de kas in huis zit een bedrag van achtenzeventig gulden en zevenendertig cent... en dan komt het belangrijkste nog... de voorraad op zolder... één zak met rijksdaalders, één zak met guldens, één zak met kwartjes, één zak met dubbeltjes, één zak met stuivers en één zak vol met centjes... dat zijn dus zes zakken met klinkende munt... en dat alles, meneer Koriander, voor een bedrag van... hé... meneer Koriander slaapt al weer. Wat moet je nu met zo'n man beginnen. Hij is rijk... schatrijk... en al dat geld moet ik beheren. Het is, dat ik een eerlijk mens ben, want anders... (*zacht*) kon... ik... hem... aan... alle... kanten... bedotten. Alhoewel... (*vingergebaar hoofd*) meneer Koriander heeft koppie, koppie! Maar niets interesseert hem... niets... helemaal niets. En hij wordt nooit

boos... en hij schrikt nooit... nee... heus, hij schrikt nooit. Kijk maar! (*springt houterig op de grond vlak bij meneer Koriander*) Zien jullie wel, meneer Koriander schrikt nooit. (*Evert op met een mand brandhout - hij komt van rechts en gaat naar deur achter om weer af te gaan - Pastinaak tegen zaal*) Grapje!... Evert!!!

EVERT: Ja...

PASTINAAK: Kom es hier!

EVERT: Aleide wacht op brandhout voor de kookkachel, Pastinaak.

PASTINAAK: Eén moment. Ik wou je wat vragen.

EVERT (*draait zich om en komt naar voren*): En dat is?

PASTINAAK: Heb jij meneer Koriander wel eens zien schrikken?

EVERT: Nou eh... nee. Nee... nou je 't zegt... nee!

PASTINAAK: Probeer het eens, Evert!

EVERT: Wat proberen?

PASTINAAK: Nou, maak hem eens aan het schrikken.

EVERT: Moet ik "boe" zeggen, of zoiets?

PASTINAAK: Wel nee, doodgewoon in je handen klappen.

EVERT: Ik zal wel oppassen... al mijn brandhout over de vloer zeker, ha, ha, ha!

PASTINAAK: Oen! (*tegen zaal*) Dat bedoelde ik toch juist.

EVERT: Oké... houd jij die mand even vast. (*duwt Pastinaak mand in handen en klapt in zijn handen*) Je hebt

gelijk Pastinaak, meneer Koriander kan niet schrikken, hi, hi!

PASTINAAK: Je bent een uilskuiken, Evert! Je begrijpt er niets van, je had die mand met een dreun moeten laten vallen.

EVERT: Waarom? Waarom moest ik die mand in 's hemelsnaam laten vallen?

PASTINAAK: Om te zien of meneer Koriander zou schrikken, ja dan nee.

EVERT: En je zegt zelf, Pastinaak, dat'ie niet kan schrikken.

PASTINAAK: Waarachtig, hier sta ik nota bene met een mand met brandhout in mijn handen... ik ben geen huisknecht... Hier... (*doet een stap naar Evert, deze ontwijkt, Pastinaak maakt een verkeerde beweging, laat zijn handen los en ploem, de mand en alle hout over de vloer en Pastinaak er boven op... even stil en dan doet meneer Koriander z'n ogen open en zegt: "Binnen!". Evert moet verschrikkelijk lachen, Pastinaak is beteuterd en meneer Koriander wordt echt wakker.*)

KORIANDEr: Valt hier wat te lachen?

EVERT: Ja, hij... (*wijst naar Pastinaak*) en u. U zei: "Binnen!".

KORIANDEr: Ja, ik dacht dat er iemand klopte. Ik moet geslapen hebben.

EVERT: En u schrok wakker.

PASTINAAK: Wel nee, meneer Koriander schrok niet wakker. Hij werd gewoon wakker. *(overeind)*

KORIANDER: Wat doe jij daar over de vloer met al dat brandhout, Pastinaak.

PASTINAAK: Dat deed hij!!!

EVERT: Oh nee, dat deed jijzelf, Pastinaak!

PASTINAAK: Nou nog mooier, jij liet mij struikelen, Evert! Ik liep met de mand met brandhout en jij...

KORIANDER: Daar geloof ik niks van, Pastinaak. Ik heb jou nog nooit met een mand met brandhout zien lopen... jij liegt kennelijk.

EVERT: Meneer Koriander moet zijn ochtendwandelingetje maken. Zal ik uw jas vast gaan halen?

PASTINAAK: Ik zal de jas voor meneer Koriander gaan halen en jij ruimt de boel op, Evert!

KORIANDER *(gaat staan)*: Geen sprake van, Pastinaak. Als jij die mand hebt laten vallen, sta je ook voor de gevolgen in. Zoek! *(Pastinaak beteuterd aan het zoeken, Evert grijnzend naar Pastinaak rechts af en meneer Koriander afgewend en mopperend)* Dan moet je weer uit bed... en dan moet je weer luisteren... en dan moet je weer een ochtendwandelingetje maken. Zo is er altijd wat... en je wordt zo moe van dat moeten. *(Dona Sara met achter haar aan Aleide van achter op)*

DONA SARA: Wat heeft dit te betekenen, Pastinaak?

ALEIDE: Hemeltje lief, mijn brandhout. Pastinaak!!!

PASTINAAK: Pastinaak! Pastinaak! Ik neem dit niet langer. Dit is toch geen werk voor een secretaris? *(is al overeind gekrabbeld)*

DONA SARA: Ha... ha... ha!

ALEIDE: Eigenlijk heb je wel gelijk, Pastinaak. *(knielt en raapt laatste stukken hout op)* En ik maar op m'n brandhout voor de kookkachel wachten. Ik moet tenslotte zorgen dat er straks weer eten op tafel komt. Ja, dat zeg ik maar even.

DONA SARA: We moesten toch eventjes het menu voor vandaag bespreken. Meneer Koriander, wat had u het liefst gehad willen hebben, wildbraad met gestoofde peertjes of karbonade met appelmoes?

KORIANDER *(staat nog steeds in afgewende houding)*: Dat maakt me niets uit.

DONA SARA: Maar meneer Koriander, u moet toch eten.

KORIANDER *(in een zucht)*: Ja, meneer Koriander moet eten... en drinken... en luisteren... en wandelen... phoe, phoe. *(Evert is met jas, hoed en wandelstok binnengekomen en meneer Koriander laat*

zich gewillig in z'n jas helpen door Evert terwijl Dona Sara zijn hoed op zet en wandelstok aangeeft en hem de deur rechts uitloodst.)

ALEIDE (*gaat in een zucht op mand met hout zitten*): Nou weet ik ondertussen nog niet wat ik klaar moet maken voor vandaag. Wildbraad of karbonade.

EVERT: Geef mij maar een lekkere varrekeskarrebonade, Aleide!

PASTINAAK: Ik voel meer voor wildbraad.

EVERT (*doet Pastinaak na*): Hij voelt meer veur wildbraed... nou, ik voel meer veur verrekeskerrebonade!

PASTINAAK: Wildbraad is fijner.

EVERT: Varrekeskarrebonade is lekkerder, man! (*ze staan tegenover elkaar als Dona Sara weer binnenkomt*)

DONA SARA: Zijn jullie het weer niet eens? Ik word doodzenuwachtig van jullie gekibbel.

ALEIDE: Nee, Dona Sara, daar word je niet doodzenuwachtig van. Wij alle vier worden doodzenuwachtig van meneer Koriander.

PASTINAAK; Meneer Koriander? En wat doet die voor verkeerds?

ALEIDE: Verkeerd? Verkeerds doet hij niets. Deed hij maar eens iets verkeerds. Werd hij maar eens echt kwaad of was hij maar eens één keertje ontevreden over ons. Maar nee, hoor... meneer Koriander wordt helemaal niks, niet kwaad, niet ontevreden, helemaal niks... en dat is zo saai... zo verschrikkelijk saai. En daar kunnen wij niet tegen. Zie zo, dat zeg ik maar even...

PASTINAAK: Ik betaal jullie toch maar van zijn centjes... en jullie eten en drinken en onderdak betaal ik ook maar van zijn geld.

ALEIDE: Daarom juist. Wij verdienen door voor hem te werken en we doen ons best, maar wat hebben we daar aan als niets hem interesseert? Of ik nu pannekoeken voor hem bak d dat ik bruinebonesoep voor hem kook, dat maakt hem niets uit... nooit iets!

EVERT: Je maakt hem ook veel te vet met je pannekoeken en bruinebonesoep. Dat zie je toch zo, meneer Koriander is veel en veel te vet en dan word je lui en saai.

ALEIDE: Nee, Evert. Het is net andersom. Meneer Koriander is lui en saai en dan word je veel te vet. Want hij eet bijna niks, hoor!

PASTINAAK: Ik protesteer tegen al die lasterpraatjes over meneer Koriander.

ALEIDE, EVERT en DONA SARA (*tegelijk*): Lasterpraatjes? Dat is geen laster, man! Pastinaak toch!

DONA SARA: Nu ben je toch wel even mis, hoor! Wij allemaal zouden die beste meneer Koriander heel graag anders zien. Gelukkig... en vrolijk... en levendig.

ALEIDE: O, zo!

EVERT: O, zo, Aleida zegt het maar even. Maar geef mij maar een lekkere karrebonade voor vandaag.

DONA SARA: Je drijft de spot er mee, Evert!

EVERT: Heus niet, Dona Sara. Maar we kunnen toch niks meer doen. We hebben alles al geprobeerd... heb... heb ik niet als een hofnar gekke sprongen gemaakt en rare gezichten getrokken om meneer Koriander maar es één keertje aan het lachen te brengen?

PASTINAAK: Oh... deed je "alsof". Heb ik toch steeds gedacht dat je echt zo'n rare snuiter was!

EVERT (*ziet hem minachtend aan*): Nou, ja.

DONA SARA: Hoor ik gestommel? Meneer Koriander zal toch nu al niet van zijn wandelingetje terug zijn? (*doet de deur rechts open*) Hé, wat is dat nou? (*stem Anna: "Ze zullen wel opkijken bij u thuis." Anna gearmd met meneer Koriander op, die nog half loopt te slapen*)

ANNA: Daag! Wat kijkt u allemaal verschrikt!

DONA SARA: Is er wat gebeurd met meneer Koriander?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto